

Alexander en *Aristobulus* genaamd, over wie ik U verder nog moet spreken, en ten behoeve van wie hij zijn oudste zoon, uit zijn huwelijk met Doris, *Antipater* geheten, van het Hof verwijderd had. Deze Antipater, wel te onderscheiden van de reeds genoemde *Antipas*, fungeert als derde in mijn verslag ⁵⁷⁾.

Dat na de dood van hun moeder de positie van Marianne's zonen moeilijk was, spreekt vanzelf en het zijn Aristobulus en Alexander geweest, die dit op treurige wijze ervaren hebben. Hun oudste broer Antipater was er alles aan gelegen zijn erfgenaamschap als oudste tot gelding te brengen. Dan begint weer een lange historie van stoken van Antipater en intrigreren van Salome alles gericht tegen Marianne's beide zonen, zolang tot de ongenade een feit was en Herodes naar Rome reisde om zijn zonen bij keizer Augustus aan te klagen. Met zijn zonen op reis gegaan vond hij de keizer te Aquilea, waar hij met hen voor Augustus verschijnende zijn zonen beschuldigde hem naar het leven en dus naar het koninkrijk te hebben gestaan. Hoewel zij zo boos gehandeld hadden, heeft naar zijn zeggen in zijn aanklacht, Herodes niet gebruik willen maken van zijn vaderlijke macht, maar heeft hij ook omdat hij zelf als vader en koning ook te zeer bij de zaak betrokken is, hen tot de keizer gevoerd opdat die als goed en edel scheidsman beslisse, aan wie hij, Herodes, thans verzoekt zulke boze daden niet ongestraft te laten ⁵⁸⁾.

Alexander en Aristobulus verkeerden in een uiterst moeilijke positie bij het bepalen van hun houding tegenover met zoveel ernst voorgedragen laster. De macht huns vaders deed hen ervoor terugdeinzen hem openlijk aan te vallen (want er waren meerderen aanwezig), hun jonkheid deed hun de bekwaamheid tot een kundige verdediging missen, hun onzekerheid in deze beide zaken vermeerderde hun vrees om bij

⁵⁷⁾ De meest volledige stamboom vindt men bij A. H. M. Jones, *The Herods of Judaea*, Oxford 1938, bijlage.

⁵⁸⁾ Τὸ δὲ μέγιστον, οὐδ' ἐπὶ τοιούτοις, ἦν εἶχεν ἐξουσίαν, ταύτῃ κατ' αὐτῶν χρησάμενος ἀγαγεῖν ἐπὶ τον κοινὸν εὐεργέτην Καίσαρα, καὶ παρελόμενος αὐτοῦ πᾶν ὅσον ἢ πατὴρ ἀσεβούμενος ἢ βασιλεὺς ἐπιβουλευόμενος δύναται, κρίσεως ἰσοτιμία παρεστακέσθαι. Flavius Josephus, *Joodse Oudheden* 16. 4. 1. ed. Naber, Leipzig 1893, Vol. IV. (Maar vooral wilde hij de aandacht erop vestigen, dat hij, ondanks hun houding tegenover hem, niet van zijn gezag gebruik had gemaakt, maar dat hij hen voor hun aller weldoener, de keizer, gebracht had. Hij deed vrijwillig afstand van alles waartoe een beledigd vader of een bedreigd koning het recht heeft en onderwierp zich, met hen als zijns gelijken, aan de beslissing van de keizer. Vert. M. A. Beek).